

TỜ TRÌNH

**Về việc phê duyệt “Quy hoạch tổng thể phát triển nghệ thuật biểu diễn
đến năm 2020, định hướng đến năm 2030”**

Kính gửi: Thủ tướng Chính phủ

Thực hiện Quyết định số 581/QĐ-TTg ngày 06 tháng 5 năm 2009 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chiến lược Phát triển văn hóa đến năm 2020;

Thực hiện chương trình công tác của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ năm 2014, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch kính trình Thủ tướng Chính phủ Đề án “Quy hoạch tổng thể phát triển nghệ thuật biểu diễn đến năm 2020, định hướng đến năm 2030” với các nội dung chủ yếu sau đây:

I. SỰ CẦN THIẾT

“Quy hoạch phát triển nghệ thuật biểu diễn Việt Nam đến năm 2010” được Thủ tướng Chính phủ ban hành năm 2008 đã hết thời gian thực hiện, cần phải có một văn bản quy hoạch mới đáp ứng yêu cầu nâng cao năng lực quản lý nhà nước về Nghệ thuật biểu diễn trong bối cảnh đất nước đẩy mạnh quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa, hội nhập quốc tế. Cụ thể như sau:

1. Bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống, tiếp thu có chọn lọc tinh hoa Nghệ thuật biểu diễn thế giới trong bối cảnh các loại hình Nghệ thuật biểu diễn đã và đang phát triển, đổi mới cả về nội dung, hình thức, phương pháp sáng tạo, tổ chức sự kiện, dàn dựng biểu diễn và công bố tác phẩm.

2. Đặt nền tảng, cơ sở cho việc đầu tư của Nhà nước và các nguồn lực xã hội để Nghệ thuật biểu diễn đáp ứng được nhu cầu hưởng thụ ngày càng cao và đa dạng của công chúng; xây dựng và phát triển các đơn vị nghệ thuật; cải thiện điều kiện sáng tác, dàn dựng và phổ biến tác phẩm của các nghệ sỹ; đảm bảo phát triển tài năng trong lĩnh vực nghệ thuật biểu diễn.

3. Đáp ứng yêu cầu của quá trình hội nhập quốc tế, nâng cao hơn nữa chất lượng hoạt động biểu diễn nghệ thuật trong sự cạnh tranh ngày càng tăng

của thị trường trong nước và quốc tế, bảo vệ quyền tác giả và quyền liên quan; thúc đẩy giao lưu, hợp tác quốc tế.

Việc xây dựng Quy hoạch tổng thể phát triển nghệ thuật biểu diễn đến 2020, định hướng đến năm 2030 là sự cụ thể hóa Nghị quyết Hội nghị lần thứ 9 Ban Chấp hành Trung ương Đảng (Khóa XI) về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước, Chiến lược phát triển văn hóa, trong đó đặc biệt nhấn mạnh đến những hạn chế và giải pháp khắc phục nhằm từng bước thể chế hóa các Nghị quyết của Đảng về lĩnh vực này.

II. QUÁ TRÌNH XÂY DỰNG

Quyết định số 204/QĐ-BVHTTDL ngày 15 tháng 01 năm 2013 của Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về việc soạn thảo “Quy hoạch tổng thể phát triển nghệ thuật biểu diễn đến năm 2020, định hướng đến năm 2030” và giao Cục Nghệ thuật biểu diễn chủ trì, phối hợp với các Cục, Vụ thuộc Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, các Ban, Ngành, Hội và các cơ quan có liên quan soạn thảo Quy hoạch.

Ngày 24 tháng 5 năm 2013, Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã ký Quyết định số 1970/QĐ-BVHTTDL về việc thành lập Tổ biên tập “Quy hoạch tổng thể phát triển nghệ thuật biểu diễn đến năm 2020, định hướng đến năm 2030” gồm 07 thành viên và Quyết định số 2788/QĐ-BVHTTDL ngày 16 tháng 8 năm 2013 của Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về việc phê duyệt đề cương “Quy hoạch tổng thể phát triển nghệ thuật biểu diễn đến năm 2020, định hướng đến năm 2030”.

Tổ Biên tập đã khẩn trương chuẩn bị các điều kiện cần thiết cho công tác soạn thảo Quy hoạch theo đúng quy định của pháp luật như:

- Xin ý kiến của các Cục, Vụ thuộc Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, các Ban, Ngành, Hội và các cơ quan có liên quan.

- Gửi các Công văn tới Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch các tỉnh, thành phố trên toàn quốc, các đơn vị trực thuộc Bộ đề nghị cung cấp thông tin phục vụ việc soạn thảo Quy hoạch.

- Rà soát, hệ thống hóa các văn bản liên quan đến lĩnh vực và đánh giá thực trạng hoạt động nghệ thuật biểu diễn trên toàn quốc từ năm 2008 đến 2014.

- Tổ chức một số Hội nghị với sự tham dự của đại diện các Bộ, ngành, hội nghề nghiệp chuyên ngành Trung ương, đại diện Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch các tỉnh, thành phố trên toàn quốc, các nghệ sỹ, các tổ chức, cá nhân có liên quan để trao đổi về các nội dung trong Quy hoạch.

- Tổ chức lấy ý kiến chính thức bằng văn bản của các Bộ, ngành, Ủy ban Nhân dân các tỉnh, thành phố, cơ quan, tổ chức có liên quan trên toàn quốc và giới thiệu dự thảo Quy hoạch trên Trang thông tin điện tử của Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch và Cổng thông tin điện tử của Chính phủ để lấy ý kiến của toàn thể nhân dân.

III. QUAN ĐIỂM VÀ MỤC TIÊU

1. Quan điểm

Phát triển nghệ thuật biểu diễn nhằm góp phần xây dựng nền văn hoá Việt Nam tiên tiến đậm đà bản sắc dân tộc.

Bảo tồn và phát huy giá trị các loại hình nghệ thuật biểu diễn truyền thống, đồng thời xây dựng và phát triển các loại hình nghệ thuật biểu diễn hiện đại.

Đẩy mạnh xã hội hóa hoạt động nghệ thuật biểu diễn, khuyến khích các tổ chức, cá nhân trong nước và nước ngoài đầu tư cơ sở vật chất kỹ thuật, phát triển nguồn nhân lực nghệ thuật biểu diễn theo quy định của pháp luật.

2. Mục tiêu

Phát triển nghệ thuật biểu diễn theo định hướng ưu tiên đầu tư bồi dưỡng nguồn nhân lực, hoàn thiện hệ thống cơ sở vật chất kỹ thuật của ngành, từng vùng; bảo tồn và phát huy các loại hình nghệ thuật truyền thống, đồng thời tiếp thu có chọn lọc tinh hoa nghệ thuật thế giới.

Rà soát nâng cấp, cải tạo một số nhà hát đang xuống cấp tại các địa phương, trong đó tập trung đầu tư nâng cấp và trang bị mới hệ thống phương tiện kỹ thuật phù hợp với điều kiện kinh tế đất nước. Xây dựng một trung tâm biểu diễn nghệ thuật hiện đại tại Thành phố Hồ Chí Minh.

Sắp xếp lại tổ chức của các đơn vị nghệ thuật công lập theo hướng tinh gọn, chuyên nghiệp hóa, từng bước nâng cao năng lực tổ chức biểu diễn nghệ thuật của các đơn vị nghệ thuật trên toàn quốc.

Đào tạo, phát triển nhân lực ngành nghệ thuật biểu diễn có năng lực sáng

chất lượng đội ngũ giảng viên, cán bộ nghiên cứu cho các trường, viện nghiên cứu; đội ngũ sáng tạo, nghệ sỹ biểu diễn, kỹ thuật viên tại các đơn vị nghệ thuật; phát triển lực lượng lý luận phê bình nghệ thuật biểu diễn có trình độ chuyên môn cao; đội ngũ quản lý được đào tạo bài bản, chuyên sâu có đủ trình độ và năng lực làm công tác tham mưu, hoạch định chính sách.

Sáng tạo nhiều tác phẩm có giá trị nghệ thuật cao; quảng bá, phổ biến các chương trình, sản phẩm nghệ thuật biểu diễn trong nước và quốc tế.

IV. CÁC NHÓM GIẢI PHÁP

1. Tiếp tục hoàn thiện cơ chế, chính sách

a) Rà soát, hoàn thiện hệ thống văn bản pháp luật về nghệ thuật biểu diễn phù hợp với sự phát triển của xã hội, khuyến khích tiềm năng sáng tạo của nghệ sỹ.

b) Xây dựng cơ chế khuyến khích huy động vốn từ các thành phần kinh tế trong nước và quốc tế, các nguồn tài trợ hợp pháp, các tổ chức, cá nhân đóng góp kinh phí đầu tư xây dựng cơ sở vật chất kỹ thuật và đào tạo nguồn nhân lực nghệ thuật biểu diễn; bố trí đất đai, mặt bằng có quy mô phù hợp để xây dựng hệ thống cơ sở vật chất kỹ thuật; tăng cường tự chủ hoạt động của các đơn vị nghệ thuật.

c) Xây dựng cơ chế phối hợp giữa cơ quan, đơn vị nghệ thuật biểu diễn với các cơ quan báo chí ở Trung ương và địa phương trong việc tổ chức, sản xuất, phát sóng phổ biến các tác phẩm và các chương trình nghệ thuật.

d) Xây dựng các chính sách ưu đãi, phục hồi và phát huy các loại hình nghệ thuật truyền thống có nguy cơ mai một, thất truyền; khuyến khích, động viên và vinh danh các nghệ nhân trong lĩnh vực nghệ thuật biểu diễn.

2. Đào tạo nguồn nhân lực

a) Nâng cao trình độ đào tạo trong các bậc học và hệ thống trường văn hóa nghệ thuật; gắn đào tạo chính quy với đào tạo ngắn hạn, đào tạo thông qua thực tiễn hoạt động nghề; mời các chuyên gia quốc tế có kinh nghiệm giảng dạy, truyền đạt kiến thức và kỹ năng tiên tiến trên thế giới;

b) Đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ về sáng tác, thể hiện tác phẩm cho đội ngũ sáng tạo, nghệ sỹ biểu diễn và kỹ thuật viên trong lĩnh vực nghệ thuật biểu diễn.

c) Tiếp tục tuyển chọn, cử đi đào tạo chính quy dài hạn và ngắn hạn ở nước ngoài, trong đó ưu tiên đối với một số lĩnh vực nghệ thuật biểu diễn mang tính đặc thù.

3. Tăng cường huy động các nguồn lực

a) Ngân sách nhà nước hỗ trợ kinh phí để nâng cấp, cải tạo các công trình nghệ thuật biểu diễn có quy mô phù hợp trong đó ưu tiên cho các địa phương thuộc các địa bàn khó khăn vùng sâu, vùng xa, biên giới, hải đảo; nâng cấp, cải tạo cơ sở vật chất, kỹ thuật phục vụ công tác giảng dạy và đào tạo nguồn nhân lực.

b) Các địa phương chủ động bố trí nguồn ngân sách địa phương kết hợp với kinh phí hỗ trợ từ ngân sách Trung ương để đầu tư cải tạo, nâng cấp các nhà hát biểu diễn nghệ thuật, trang bị cơ sở vật chất kỹ thuật cho hoạt động biểu diễn nghệ thuật của các đơn vị nghệ thuật.

c) Khuyến khích toàn xã hội đầu tư cho phát triển hệ thống cơ sở vật chất và đào tạo nguồn nhân lực trong lĩnh vực nghệ thuật biểu diễn.

d) Nhà nước hỗ trợ việc sáng tác các tác phẩm nghệ thuật biểu diễn phục vụ nhiệm vụ chính trị.

4. Tuyên truyền nâng cao nhận thức của toàn xã hội

a) Đẩy mạnh công tác tuyên truyền trên các phương tiện báo chí về vai trò của nghệ thuật biểu diễn trong việc thực hiện nhiệm vụ chính trị.

b) Tăng cường công tác giáo dục và định hướng thẩm mỹ, bảo đảm quyền tiếp cận và hưởng thụ văn hóa nghệ thuật của nhân dân.

5. Hợp tác quốc tế

a) Tổ chức các hoạt động giao lưu văn hóa nghệ thuật với các nước, tổ chức quốc tế; chú trọng lồng ghép chương trình hoạt động biểu diễn nghệ thuật gắn với các sự kiện ngoại giao văn hóa.

b) Tăng cường giới thiệu các tác phẩm nghệ thuật Việt Nam ra thế giới và các tác phẩm có giá trị của nước ngoài vào Việt Nam.

c) Mở rộng hợp tác liên doanh với các tổ chức nước ngoài trong đầu tư cơ sở vật chất kỹ thuật, tổ chức các chương trình biểu diễn nghệ thuật và đào tạo nguồn nhân lực.

V. CĂN CỨ XÁC LẬP MỤC TIÊU

- Quyết định số 581/QĐ-TTg ngày 06 tháng 5 năm 2009 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chiến lược Phát triển văn hóa đến năm 2020.

- Số liệu thống kê của ngành nghệ thuật biểu diễn do Cục Nghệ thuật biểu diễn tập hợp trên cơ sở các báo cáo của các tỉnh, thành phố và các ban, ngành bao gồm: Tổ chức bộ máy, nguồn nhân lực, cơ sở vật chất và hoạt động biểu diễn nghệ thuật của các đơn vị nghệ thuật những năm gần đây.

- Số liệu điều tra dân số và số liệu về mức tăng trưởng kinh tế của Việt Nam.

- Căn cứ tình hình thực tiễn, nhu cầu phát triển của ngành nghệ thuật biểu diễn.

VI. TIẾP THU, GIẢI TRÌNH MỘT SỐ Ý KIẾN GÓP Ý CỦA CÁC BAN, BỘ, NGÀNH.

Về cơ bản các Bộ, Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố, các nghệ sỹ, các nhà quản lý và các tổ chức, cá nhân hoạt động trong lĩnh vực nghệ thuật biểu diễn đã nhất trí với nội dung đề án và dự thảo Quyết định của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt quy hoạch.

Một số ý kiến đóng góp đã được Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch tiếp thu nghiêm túc trong quá trình chỉnh sửa và hoàn thiện đề án và dự thảo Quyết định của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt quy hoạch.

Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch báo cáo giải trình và làm rõ một số ý kiến góp ý sau đây của các Bộ Kế hoạch, Đầu tư và Bộ Tài chính:

1. Ý kiến góp ý của Bộ Tài chính:

a) Bổ sung Luật Di sản văn hóa, Nghị định số 98/2010/NĐ-CP ngày 21 tháng 9 năm 2010 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Di sản Văn hóa và Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Di sản văn hóa.

- Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch không tiếp thu vì nội dung này thuộc phạm vi quản lý của lĩnh vực di sản văn hóa.

b) Xây dựng cơ chế khuyến khích huy động vốn từ các thành phần kinh tế trong nước và quốc tế, các nguồn tài trợ hợp pháp, các tổ chức, cá nhân đóng góp kinh phí đầu tư xây dựng cơ sở vật chất kỹ thuật và đào tạo nguồn nhân lực nghệ thuật biểu diễn; bố trí đất đai, mặt bằng có quy mô phù hợp để xây dựng hệ thống cơ sở vật chất kỹ thuật; tăng cường tự chủ hoạt động của các đơn vị nghệ thuật.

c) Phần ngân sách trung ương, bỏ nội dung ngân sách trung ương hỗ trợ một phần kinh phí để cải tạo, nâng cấp một số nhà hát biểu diễn nghệ thuật có quy mô tại các địa phương. Nội dung này đề nghị thực hiện theo phân cấp ngân sách nhà nước hiện hành.

- Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã tiếp thu và chỉnh sửa vào dự thảo.

2. Ý kiến của Bộ Kế hoạch, Đầu tư:

a) Bỏ nội dung căn cứ Quyết định số 88/QĐ-TTg ngày 09 tháng 01 năm 2013 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt đề án “Quy hoạch và kế hoạch nâng cấp, xây mới các công trình văn hóa (nhà hát, rạp chiếu phim, nhà triển lãm văn học nghệ thuật) giai đoạn 2012 - 2020”.

- Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã tiếp thu và bỏ ra khỏi dự thảo.

b) Bổ sung điều, khoản quy định về nguồn vốn, mức vốn thực hiện quy hoạch, trách nhiệm của các cấp quản lý ngân sách trong việc triển khai thực hiện các công việc, dự án đầu tư thuộc quy hoạch.

- Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã tiếp thu và chỉnh sửa vào dự thảo.

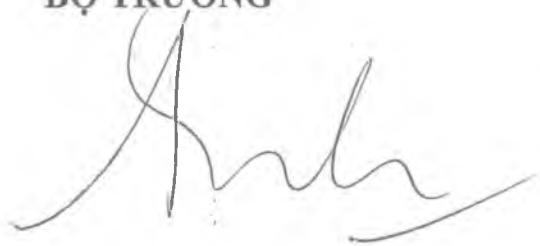
c) Đề nghị điều chỉnh, bổ sung nhiệm vụ của từng Bộ phù hợp với quy định tại các Nghị định của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ và cơ cấu tổ chức của Bộ Kế hoạch, Đầu tư và Bộ Tài chính.

- Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã tiếp thu và chỉnh sửa vào dự thảo.

3. Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đề xuất và đưa vào dự thảo quy hoạch xây dựng một trung tâm biểu diễn nghệ thuật tại thành phố Hồ Chí Minh vì kế hoạch này đã được Ủy ban nhân dân thành phố Hồ Chí Minh phê duyệt và đang triển khai thực hiện.

Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch kính trình Thủ tướng Chính phủ xem xét, ký ban hành Quyết định phê duyệt Quy hoạch./.

BỘ TRƯỞNG

Hoàng Tuấn Anh

Nơi nhận:

- Như trên;
- Phó Thủ tướng Vũ Đức Đam;
- Văn phòng Chính phủ;
- Bộ trưởng Hoàng Tuấn Anh;
- Thứ trưởng Vương Duy Biên;
- Lưu: VT, NTBD, TĐg.15.